

Tegast in een *vervreemd* landschap?

Eddy Wymenga, A&W

planologisch

Hoog dynamische gebieden

Stedelijk gebied, infrastructuur, economische zones, ontwikkelzones voor bedrijventerreinen, transportzones

Laag dynamische gebieden

Natuurgebieden, agrarische landschappen, grotere wateren, coulisselandschap, geen economische ontwikkelingsruimte

ecologisch

Hoog dynamische gebieden

Kustzones, overstromingsvlakten, eb en vloed, zoet en zout. Veel dynamiek binnen en tussen de seizoenen, ook maaien, inzaaien of akkerbouw. Snelle vegetatie-ontwikkeling

Laag dynamische gebieden

Stabiele ecosystemen met stabiele waterpeilen en een langzame vegetatie-successie, vaak ook climaxvegetaties.

Dynamiek tussen de seizoenen, maar ook grootschalig extensief gebruik

Hoog dynamisch

Laag dynamisch

‘Trofisch niveau’

voedselrijk

voedselarm, oligotroof

grondpredatoren

weinig – afwezig
(vaak geen muizen, eilanden)

aanwezig

broedgedrag

(semi)koloniaal

solitair

nesten

open en bloot

zo goed mogelijk verstoep

Broedperiode

broedvenster breed

broed venster smal, timing

Soorten

Pioniers: Kluut, plevieren,
Scholekster, Kievit

Kemphaan, Watersnip,
Bosruiter, Witgatje

nesten

open en bloot

zo goed mogelijk verstopt

Legcapaciteit

vervolglegsels 2-4x

geen vervolglegsels

Verdediging

fel, georganiseerd

geen

Kleed en gedrag

fel gekleurd, opvallend,
kuikens gevoed door
ouders (Sc)

zeer onopvallend,
scheiding broedtaken (Kh)

broedgedrag

(semi)koloniaal

solitair

Schaal in tijd en ruimte

- Van laag naar hoog dynamische landschappen in ca. een eeuw tijd
- van hoog naar lokaal hyper dynamische landschappen in enkele decennia

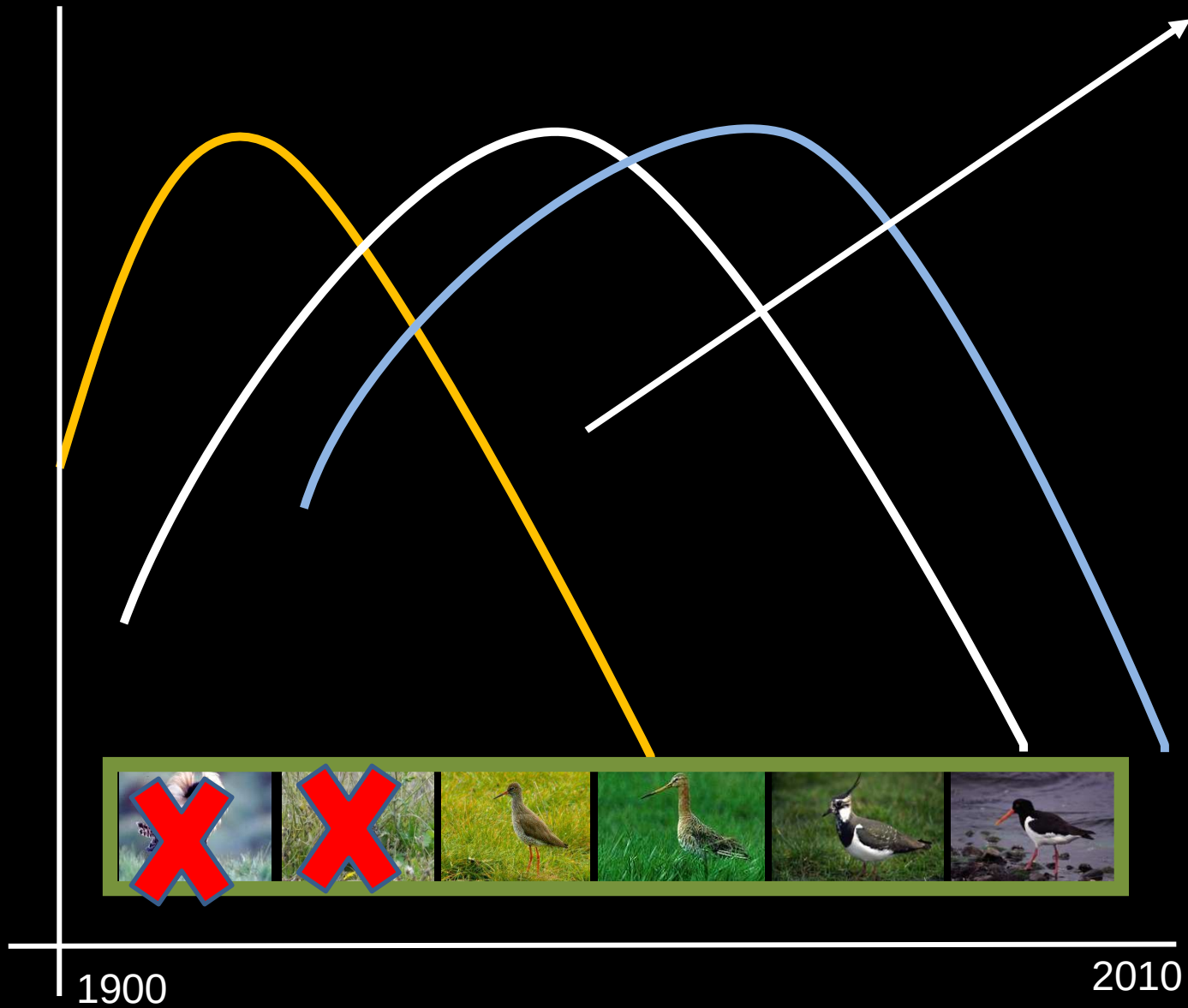

F Friesland Bank
Assurantiën **Zorgt dat u sneller oogst!**

Mais-Onder-Folie
GEBR. HEERINGA B.V.
Laan-, grond- en kraanwerk

Mollevu bedrijf	Mts. Brouwer - Hofstee	Boarnsweach
Subsidie gever	Provincie Fryslân	provincie fryslân provincie fryslân
Leverancier van	Maiszaden & Inkuilmiddelen	PIONEER
Fabrikant	Samco system, Ierland	SAMCO system
Financial advies	GIBO Accountants & Adviseurs	GIBO Group
Research	Agr. Laboratorium Noord-Ned.	ALNN
Project advies	Hein-Willem Leeraar & partners	

De reeks van Albert Beintema: voedselbiomassa – lichaamsgewicht

TOEN:

STROPERIJ,
JACHT,
JONGETJES IN
BOMEN DIE
EIEREN
UITHALDEN,
PCB'S, OPEN
LANDSCHAP,
WEINIG
DEKKING

match : landschap en vogels

voedselrijk

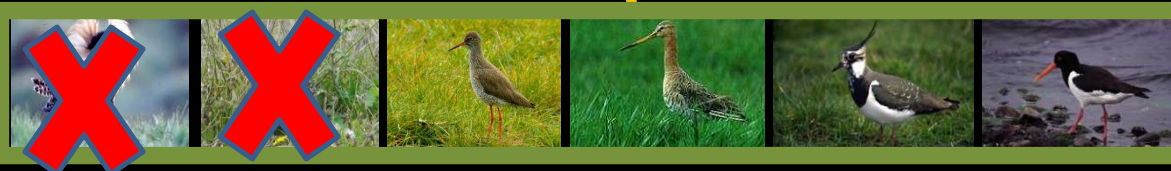
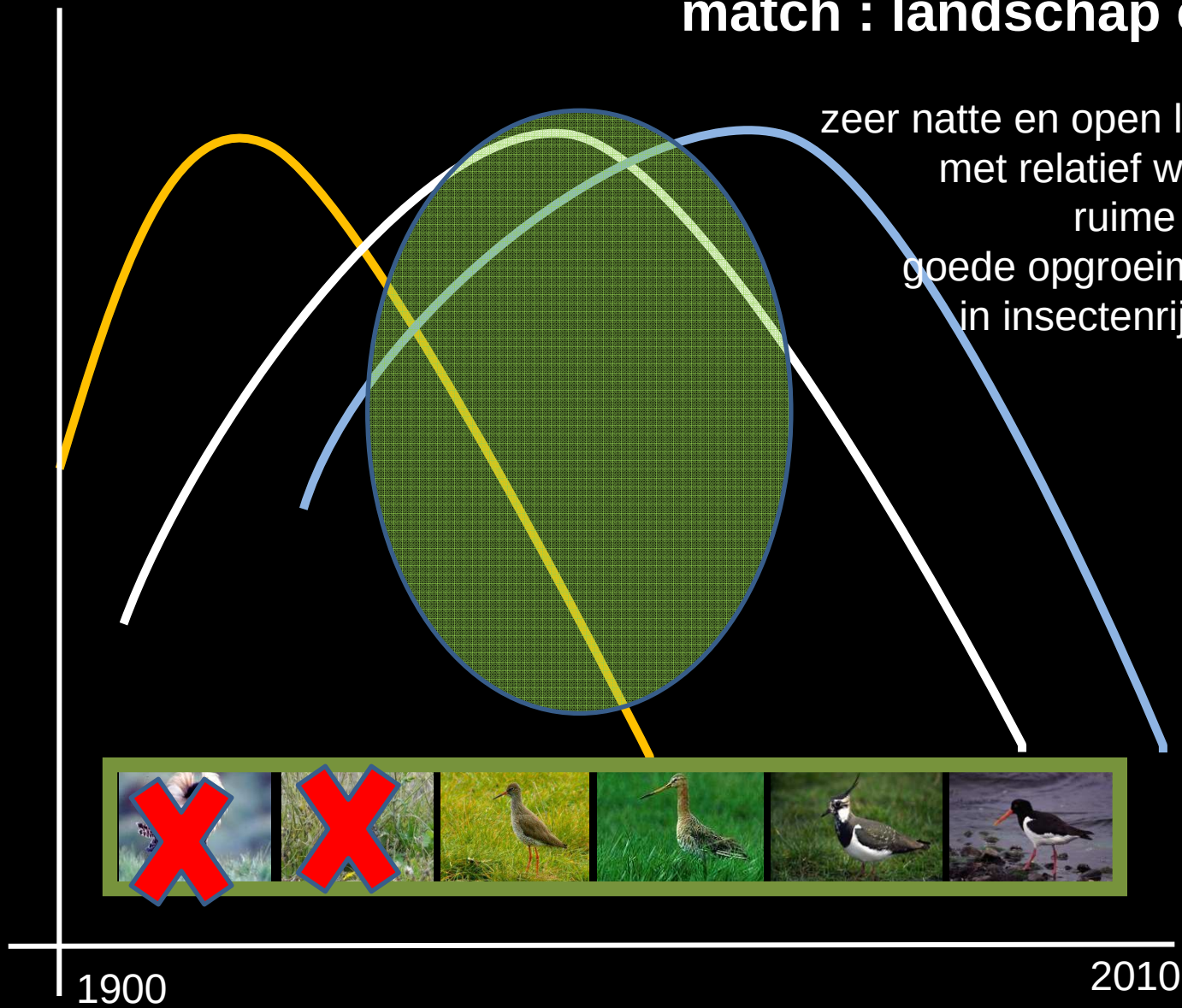
zeer natte en open landschappen

met relatief weinig predatie

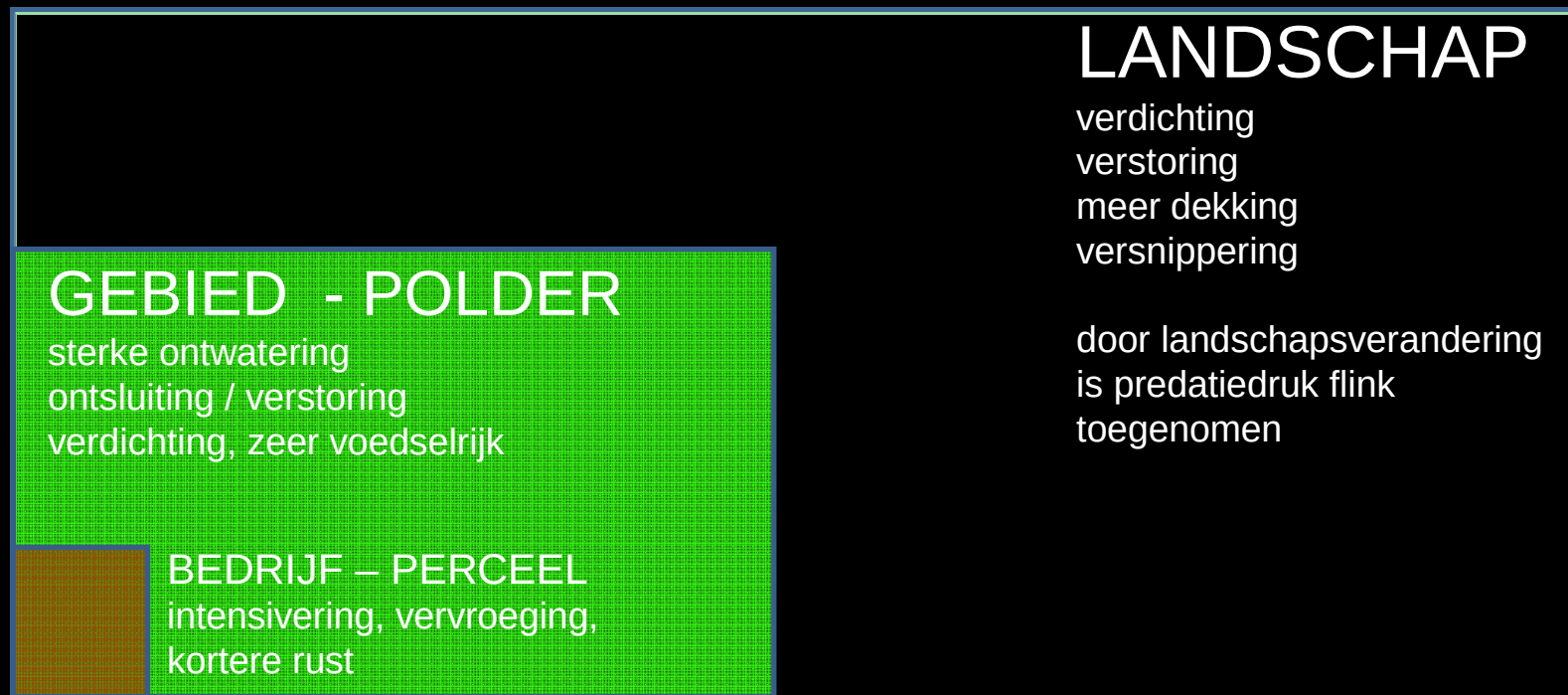
ruime broedperiode

goede opgroeimogelijkheden

in insectenrijke vegetaties

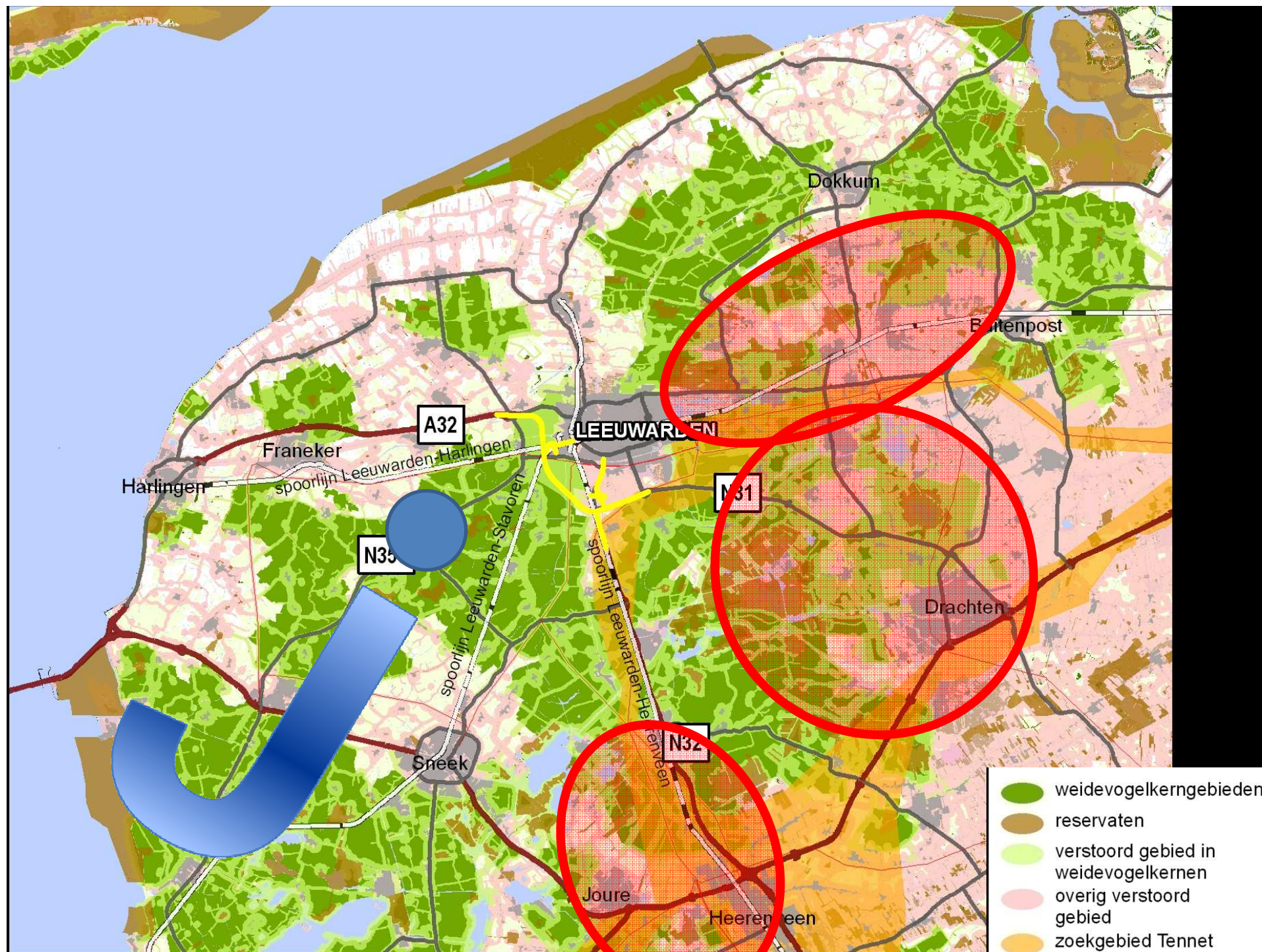
- Veranderingen aanvankelijk bijgehouden door vervroeging broedseizoen. Bijhouden lukt nu niet meer ondanks beheer en nestbescherming
- Veranderingen te groot en op verschillende schaalniveau's : landschapsniveau, gebiedsniveau en bedrijfsniveau

Constateringen

- Reproductie- en defensiestrategie van veel weidevogels is niet meer succesvol in het overgrote deel van het huidige landschap
- De typische weidevogel niche dreigt te verdwijnen, Je zou kunnen zeggen het landschap is vervreemd van zijn vroegere vogelbewoners
- Er zijn geen 'opvolgers' in de reeks, zelfs de Scholekster red het niet
- Wat nu?

- **Alles draait om voldoende *aanwas***
- **Dat kan alleen in grotere aaneengesloten kerngebieden met veel extensief beheer**
- **Reservaten en Skriezekriten laten zien dat het kan – mits voldoende effectief beheer en voldoende hoge waterpeilen - rewetting**
- **Sterk inzetten op landschapsherstel ín en rond de kerngebieden , veel meer dan nu**
- **Op naar weidevogellandschappen**

Kansen voor weidevogels liggen in weidevogelkernegebieden

- Weidevogels organiseren zichzelf in kernegebieden
- We moeten op korte termijn een beleidssprong maken om deze kernen veilig te stellen
- Dat vraagt om een krachtige samenwerking, concentratie van middelen en in de regio's om een krachtig landschapsbeleid

planologisch

weidevogellandschappen

Aanwijzing EN HANDHAVING van zeer open landschappen, weinig infrastructuur, ontwikkelzones voor weidevogels, hoog water gebieden

PROVINCIE én GEMEENTEN

University Campus Fryslân

Populatie dynamisch onderzoek

goed onderzoek en effectieve monitoring zijn de basis voor de begeleiding en aansturing van dit herstel, en voor vernieuwing van het agrarisch gebruik dat ruimte maakt voor de typische weidevogelniche.